

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"מ
מספר: 220.010.23	תת-פרק: יס"מ, טרור והפס"ד	פרק: שיטור וקהילה	
שם: נוהל הפעלה ושימוש ברובה 'אביב'			תאריך פרסום: 30/03/2022
			תאריך תחילה: 30/03/2022
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

חלקים מנוהל זה הותרו לעיון על פי חוק חופש המידע ניהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
מספר: 220.010.23	תת-פרק: יס"מ, טרור והפס"ד	פרק: שיטור וקהילה	
שם: נוהל הפעלה ושימוש ברובה 'אביב'			תאריך פרסום: 30/03/2022
			תאריך תחילה: 30/03/2022
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי:

- א. מ"י נדרשת במסגרת מילוי תפקידה עפ"י חוק, לשמור על הסדר הציבורי, ביטחון הנפש והרכוש, תוך הקפדה על זכויות היסוד של הפרט.
- ב. במסגרת זו מתמודדת מ"י מעת לעת עם אירועי הפרות סדר הפוגעים בסדר הציבורי במתארים, בהיקף וברמות חומרה משתנות.

ג. במסגרת טיפול מ"י בהשלטת סדר ציבורי ופיזור הפגנות, קיימת אפשרות לשימוש באפ"ק (אמצעי פחות קטלני) 'אביב' על פי המתאר המפורט כדלקמן :
הפרות סדר : פגיעה במפרי סדר דומיננטיים וביצוע מעצרים – עפ"י מדרג ההפעלה.

2. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים (שכן לא מתייחסים לנהלים כבסיס חוקי):

א. הוראות החוק :

- 1) חוק העונשין תשל"ז- (1977).
- 2) חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה/מעצרים), תשנ"ו - 1996.
- 3) פקודת המשטרה (נוסח חדש) תשל"א - 1971
- 4) פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיתוף) (נוסח חדש), תשכ"ט - 1969 .

ב. נהלים :

- 1) נוהל אג"ם מספר 220.010.10 – "הטיפול המשטרתי בהפרות סדר".
- 2) נוהל אג"ם מספר 220.010.11 – "שימוש באמצעים בהפרות סדר".

3. מדרגים :

שימוש באפ"ק 'אביב' בתרחיש של הפרת סדר ייעשה בהתאם לטבלת המדרגים במדרג ג'.
להלן פירוט מדרגי הפס"ד :

א. מדרג א' – הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי :

- 1) אסיפה או תהלוכה הפועלת בהתאם לתנאי הרישיון ואינה מלווה בהפרות סדר.
- 2) אסיפה או תהלוכה בלתי חוקית (שלא ניתן לה רישיון או החורגת מתנאי הרישיון שניתן לה), אולם המפגינים אינם גורמים להפרעה לשגרת החיים, לרבות שימוש באמצעים המשבשים את התנועה.
- 3) משמרת מחאה שאינה כרוכה בהפרות סדר.

ב. מדרג ב' – הפרת סדר ציבורי ואי ציות להוראות המשטרה :

קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך אי ציות להוראות שוטרים הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי, ו/או בהפעלת התנגדות לפעולות השוטרים לפינוים מהמקום.

ג. מדרג ג' - הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנגדות אלימה :

הפגנות הכרוכות בהתנגדות אלימה תוך אי ציות להוראות השוטרים הניתנות לצורך שמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי, שמתקיים בהם אחד מאלה :

- 1) המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות המשטרה לפיזור ההפגנה, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או נזק לרכוש.
- 2) המפגינים מתנהגים באלימות בהיקף נרחב כלפי הכוח המשטרתי הפועל לפיזור ההפגנה.

3) המפגינים מתנהגים באלימות כלפי הציבור, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או לנזק לרכוש.

4) המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות השוטרים לפיזור ההפגנה, וקיים חשש ממשי לחסימת צירים חיוניים ו/או חסימת גישה למוסדות שלטון מרכזיים.

ד. מדרג ד' - הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנהגות אלימה, קשה וחמורה:

המפגינים מתנהגים כמפורט במדרג ג' כשבמסגרת התנגדותם לפיזור ההפגנה הם עושים בנוסף שימוש באמצעים וחפצים שונים כנגד כוחות המשטרה.

ה. השימוש באמצעים ייעשה עפ"י טבלת המדרגים המצ"ב:

מדרג הפס"ד	אמצעים	סמכות מאשרת
מדרג א' הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי	ללא שימוש בכוח ובאמצעים	---
מדרג ב' קיימת הפרה של הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי	שימוש בכוח	מפקד האירוע
	• אלה – הדיפה, מעצר	מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו מפקד תחנה בדרגת נצ"ם מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו

מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו מפקד תחנה בדרגת נצ"ם מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו	<ul style="list-style-type: none"> • אלה – הדיפה, מעצר, פיזור • מערכת אקוסטית 'צעקה' • רימון הלם • סוסים / פרשים • מכת"ז (מים, צבע, בואש, ערפל פלפל) • 'אביב' 	מדרג ג' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש
מפקד מחוז או סגנו בהיעדרו	<ul style="list-style-type: none"> • מכת"ז – התזת פלפל • כדור 40 מ"מ ספוג • גז מדמיע (רימון גז ידני, כד' גז 1.5 לסוגיו) • מדוכה רב קנית 'ונוס' • רחפן מטיל קפסולות גז 	מדרג ד' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה קשה וחמורה הכוללת שימוש בחפצים ובאמצעים שונים מצד מפרי הסדר כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש

1. הערות למדרגי הפס"ד:

- ניתן לתת היתר מיוחד לשימוש ברימון גז מדמיע בהטלה ידנית במדרג ג', זאת בהתאם לנסיבות האירוע, אם לא קיים לשוטר סל האמצעים המופיעים במדרג ג' (למעט רימון הלם), זאת לאחר קבלת אישור שימוש עפ"י הסמכות המאשרת המופיעה במדרג ג'.
- השימוש באמצעים יעשה בהתאם לשיקולים מקצועיים ומבצעיים.
- שימוש באמצעים ייעשה תוך נקיטת אמצעי זהירות ובטיחות, על מנת למנוע סיכון מיותר.
- יש לבחון את התאמת האמצעי למאפיינים הספציפיים של הפרת הסדר, תוך התייחסות ספציפית לתכונות של כל אמצעי.
- יש להימנע ככל הניתן משימוש באמצעי כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון: ילדים, נשים הנחזות בהיריון, קשישים וכיו"ב.
- כמו כן, במסכת השיקולים יילקח בחשבון מיקום ההפגנה – סביבת בית חולים, בית ספר, מקומות קדושים, מוסדות שלטון, צירי גישה וכד'.
- הפעלת אמצעים תיעשה על ידי מי שהוסמך לכך תוך הכרת הנהלים הרלבנטיים.
- אין בהוראות נוהל זה כדי לגרוע מסמכויות שוטר על פי כל דין, לרבות בכל הנוגע לסמכויות שימוש בכוח.

4. תחומי אחריות:

- א. אגף המבצעים – אחריות מטה כוללת לבניין הכוח של מ"י בתחום הפרות הסדר הכוללת כתיבת תורת הפעלה, נהלים, הנחיה מקצועית, קביעת רמת ההכשרה, אימוני שמירת כשירות, אמצעים, פיקוח ובקרה.
- ב. אגף ההדרכה – אחריות כוללת לתחום ההדרכה, ההכשרה והאימונים במ"י.
- ג. מג"ב – אחריות ביצוע הכשרות ואימונים בתחום הפרות הסדר.
- ד. את"ל – אחריות לניהול מלאי ותחזוקת צל"ם תחמושת אלפ"ה.
- ה. קרפ"ר – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי רפואה.
- ו. יועמ"ש – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי ייעוץ משפטי.
- ז. בטיחות – אחריות הנחייה ודגשי בטיחות.
- ח. מחוזות – אחריות הפעלת הכוח והאמצעים בתחומן.

5. תיאור האמצעי:

- א. רובה אביב' הוא אפ"ק דמוי רוס"ר, אשר בהפעלתו פורק מתוכו קליע קורס עם מילוי אבקת פלפל חריף, סעיף זה נמחק עקב אי חשיפת שיטות ואמצעים.
- ב. הכדורים מוזנים לאמצעי מתוך מחסנית המכילה 20 כד'.
- ג. המערכת עושה שימוש באוויר דחוס, המאוחסן במיכל הניתן להסרה ולמילוי חוזר, כדי לשגר הקליעים מהקנה.

6. קליע:

- א. הקליע מפלסטיק במשקל כולל של 3.15 גר', בקוטר 16.3 מ"מ, תוצרת ארה"ב.
- ב. הקליע עשוי מעטה חצי כדורי בעל מבנה אחורי סנפירי לייצוב בעת מעוף.
- ג. הקליע קורס (מתפרק) בעת הפגיעה במטרה ואבקת הפלפל מתפזרת כעננה במקום המטרה.
- ד. הפעלת האמצעי מאושרת אך ורק באמצעות הקליע הנ"ל.

7. כוונת:

- א. הפעלת רובה 'אביב' תבצע עם כוונת השלכה או לחילופין כוונות טלסקופ.
- ב. לאמצעי גם קיימת כוונת ("ברזל") כגיבוי.

8. הפעלת האמצעי:

- א. השימוש יעשה אך ורק ע"י שוטרים אשר הוכשרו ושמרו על כשירות לשימוש באמצעי.
- ב. יש לבצע איפוס של הכוונות של האמצעי טרם השימוש בו.
- ג. סעיף זה נמחק עקב אי חשיפת שיטות ואמצעים.
- ד. סעיף זה נמחק עקב אי חשיפת שיטות ואמצעים.

- ה. סעיף זה נמחק עקב אי חשיפת שיטות ואמצעים.
- ו. סעיף זה נמחק עקב אי חשיפת שיטות ואמצעים.
- ז. יש להימנע מהפעלת האמצעי כנגד קשישים, נשים הנחזות כנשים בהריון וילדים.
- ח. נחיצות הצורך בשימוש באפ"ק 'אביב' תבחן בכל שלב משלבי האירוע ע"י המפקד האחראי אשר יפסיק את השימוש באמצעי זה מיד משפסק הצורך בכך.

9. הכשרה:

- א. אישור הקצאת שוטרים להכשרה על רובה 'אביב' ייעשה ע"י אגף המבצעים בלבד בהתאם למפתח הכשרה ביחס של מפעילים מול רובים.
- ב. שימוש ב'אביב' ייעשה ע"י שוטר שעבר הכשרה בהצלחה והוסמך כמפעיל 'אביב' ע"י מדריכי בט"פ/הפס"ד של בה"ד מג"ב בלבד.
- ג. ההכשרה תתבסס על תיק היסוד של בה"ד מג"ב, תיק המאושר ע"י אגף המבצעים ואגף ההדרכה.
- ד. מפתחות תחמושת להכשרה ייקבעו ע"י אגף המבצעים ובתאום עם מג"ב/בה"ד מג"ב.
- ה. שוטר שהוסמך ועבר בהצלחה את ההכשרה יקודד בקוד 16504.

10. שמירת כשירות:

- א. שמירת כשירות להפעלת 'אביב' תתבצע עד שנה מיום ביצוע ההכשרה או שמירת הכשירות, האחרון מביניהם.
- ב. אימון שמירת כשירות יבוצע ע"י מדריכי הבט"פ / הפס"ד שהוסמכו לכך בהתאם לתיק יסוד הקיים.
- ג. כמות תחמושת לאימון שמירת כשירות תהיה עפ"י מפתח התחמושת שייקבע ע"י אגף המבצעים, בתאום עם מג"ב/בה"ד מג"ב.
- ד. שוטר שעבר אימון ריענון יקודד בקוד 16505.

11. בטיחות:

- א. אין לכוון את האמצעי אל אדם אלא לצורך הפעלה בלבד.
- ב. אסורה כל התעסקות עם האמצעי שלא לצורך.
- ד. אין לטעון/להרכיב מחסנית באמצעי שלא לצורך.
- ה. אין להכניס אצבע לשמורת ההדק, ואין להניח את האצבע על ההדק, אלא לצורך הפעלה בלבד.
- ו. אין להעביר את הניצרה למצב ירי שלא לצורך הפעלה או פריקת האמצעי.
- ז. טרם ביצוע כל פעולת טיפול, אחזקה ו/או תחזוקה של ה'אביב' יש לוודא כי מתקיימים כל
אלה:

1) האמצעי נמצא במצב נצור הנצרה במצב "Safety".

2) אין מחסנית.

3) בוצעה בדיקה ופריקה של האמצעי.

ח. אופן בדיקה/פריקת האמצעי:

1) פנה למקום ריק מאדם, או אל מול חומת מפגע.

2) החזק את האמצעי בידית האחיזה בידך החזקה.

3) ודא שהנצרה במצב "Safety".

4) הוצא את המחסנית על ידי לחיצה על תפס המחסנית, ומשיכת המחסנית למטה והחוצה.

5) משוך את ידית הפריקה לאחור, ולאחר מכן החזר את ידית הדריכה למצב קדמי.

6) העבר את הניצרה למצב ירי ולחץ על ההדק לחיצה אחת, כשהאמצעי מופנה אל חומת המפגע.

7) החזר את הנצרה למצב "Safety".

12. תיעוד ודיווח:

א. תיעוד ודיווח שימוש באפ"ק 'אביב' יתבצע באמצעות מערכת הדיווח המשטרתית בשירת הסירנה.

ב. יש למלא דו"ח שימוש באמצעי אשר יפרט לגבי הפעילות המבצעית ויכלול את הפרטים האלה: תאריך, שעה, מקום, מס' אירוע, נסיבות האירוע, מס' משוער של מפגינים, סמכות מאשרת להפעלת האמצעי, האם נפגעו אנשים וכל פרט רלבנטי אחר.

ג. אירועים חריגים ידווחו מידיית לרמה הממונה במחוז ולרמה הארצית.